

INTRODUCTION TO ECONOMICS (Part-III)

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura

නිෂ්පාදන සාධක

නිෂ්පාදන බිහි කර ගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය සහ ව්‍යවසායකත්වය නිෂ්පාදන සාධක ලෙස හැඳින්වේ.

භූමිය හා ප්‍රාග්ධනය දේපළ සම්පත් වශයෙන් ද ශ්‍රමය හා ව්‍යවසායකත්වය මානව සම්පත් වශයෙන් ද වර්ග කළ හැකි ය.

භූමිය

ස්වභාවධර්මය දායාද කොට ඇති ඵලදායීතාවෙන් යුක්තව නිෂ්පාදනයට යොදවා ගත හැකි ස්වාභාවික සම්පත් භූමිය ලෙස හැඳින්වේ.

වනාන්තර, ඛනිජ සම්පත්, සාගරය ඇළදොළ, වන සතුන් ගංගා හා වායුගෝලය වැනි පොළව මතුපිට මෙන් ම අභ්‍යන්තරයේ ඇති සියලුම සම්පත් භූමියට අයත් වේ.

භූමියේ ලක්ෂණ

ස්වභාවධර්මයේ දායාදයක් වීම

සැපයුම අනමා වීම

සංචලතාවෙන් යුක්ත නොවීම

ඵලදායීතාව වර්ධනය කළ හැකි වීම

ඵකාකාරී නොවීම (පිහිටීම, දේශගුණය, ඛනිජ සම්පත්, ජල සම්පත්)

භූමියට කරන ගෙවීම බදු කුලිය වීම

ශ්‍රමය

භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්නා කායික හා මානසික වෙහෙස ශ්‍රමය ලෙස හඳුන්වයි.

ශ්‍රමයේ ලක්ෂණ

සජීව සාධකයක් වීම

සංචලනය කළ හැකි වීම

සමජාතීය නොවීම

අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව තුළින් ශ්‍රමයේ ඵලදායිතාව වර්ධනය කළ හැකි වීම.

තීරණ ගැනීම හා සංවිධානය වීමට හැකි වීම

ශ්‍රමයට කරන ගෙවීම වැටුප් වීම

ශ්‍රීම සම්පතෙහි ප්‍රමාණය තීරණය වීම කෙරෙහි
බලපාන සාධක

ජනගහනයේ ප්‍රමාණය හා වයස් ව්‍යුහය

ජන සංඛ්‍යාවේ සෞඛ්‍ය තත්ත්ව

ජන සංඛ්‍යාවේ අධ්‍යාපන මට්ටම හා නිපුණතාවය

ClassWork.LK

ප්‍රාග්ධනය

භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද ආධාරක ප්‍රාග්ධනය ලෙස හැඳින් වේ.

නිදසුන්

කම්හල්, ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍රෝපකරණ, වරාය, මහා මාර්ග, ඇළවේලි සහ ගුවන් තොටුපොළ.

ප්‍රාග්ධනයේ විශේෂ ලක්ෂණ

මිනිසාගේ නිර්මාණයක් වීම

ප්‍රාග්ධනය මූර්ත සංකල්පයකි. එය තොග සංකල්පයකි.

ඵලදායීතාවෙන් යුක්ත වීම

නැවත නැවත නිෂ්පාදනයට යොදාගත හැකි වීම
කෂයවීමට ලක් වීම.

ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රතිලාභය පොළිය ලෙස සැලකීම

ප්‍රාග්ධන සම්පත්වල විවිධත්වය හා ඒවායෙහි භාවිතය තීරණය වන්නේ ඒ ඒ රටවල පවතින තාක්ෂණික මට්ටම අනුව ය.

ප්‍රාග්ධනයේ විවිධ ස්වරූප

ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය / මූර්ත ප්‍රාග්ධනය / භෞතික ප්‍රාග්ධනය

කාරක ප්‍රාග්ධනය / සංසරණ ප්‍රාග්ධනය / තොග / පරිලේඛන

ආර්ථික පොදු කාර්ය ප්‍රාග්ධනය

සමාජ පොදු කාර්යය ප්‍රාග්ධනය

මානව ප්‍රාග්ධනය

ස්වාභාවික ප්‍රාග්ධනය

සමාජ ප්‍රාග්ධනය

ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා අඛණ්ඩ ව යෙදවිය හැකි කල් පවතින ප්‍රාග්ධන වත්කම් වන කර්මාන්තශාලා, යන්ත්‍රෝපකරණ ගබඩා වැනිදේ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනයට අයත් වේ.

ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය භාවිතයට ගැනෙන කාලය මුළුල්ලේ ම කිසියම් ප්‍රතිලාභ ප්‍රවාහයක් එම සම්පත් හිමිකරුට ලබා දේ.

සංසරණ ප්‍රාග්ධනය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය තොග, අර්ධනිම් ද්‍රව්‍ය තොග, නිෂ්පාදනය වෙමින් පවතින භාණ්ඩ හා බෙදාහැරීමට සූදානම් නිම් භාණ්ඩ තොග සංසරණ ප්‍රාග්ධනය ලෙස හඳුන්වයි.

මේවා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය බාධාවකින් තොර ව කරගෙන යාමටත් රටක ඉදිරි නිෂ්පාදන සැලැසුම් සකස් කර ගැනීමටත් වැදගත් වේ.

ආර්ථික පොදු කාර්ය ප්‍රාග්ධනය

ආර්ථිකයක භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය පහසු කරවන ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ ආර්ථික පොදු කාර්ය ප්‍රාග්ධනය ලෙස හැඳින්වෙන අතර මේවා ආර්ථික යටිතල පහසුකම් ලෙස ද හඳුන්වයි.

නිදසුන් :-

වරාය, ගුවන්තොටුපළ, විදුලි බල පද්ධතිය, වාරිමාර්ග, ජලසම්පාදන ක්‍රම සහ මහාමාර්ග.

ආර්ථික යටිතල පහසුකම් දේශීය හා විදේශීය පෞද්ගලික ආයෝජන දිරි ගැන්වීමට හේතුවන අතර වර්තමානයේ බොහෝ රටවල රජය විසින් මේවා සැපයනු ලැබේ.

සමාජ පොදු කාර්ය ප්‍රාග්ධනය

මූලික මිනිස් අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට යොදා ගනු ලබන සේවාවන් සම්පාදන කෙරෙන ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ සමාජ පොදු කාර්ය ප්‍රාග්ධනය යනුවෙන් හඳුන්වයි.

අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ පාසල් ගොඩනැගිලි, සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ රෝහල් ගොඩනැගිලි, ශල්‍යාගාර, වෛද්‍ය පර්යේෂණාගාර හා උපකරණ මෙන්ම කුණු කසළ ඉවත් කිරීමේ නල පද්ධති සහ පානීය ජල සම්පාදන පද්ධති මේ යටතට ගැනෙන අතර මේ මගින් සමාජ ශුභසාධනය ඉටු වේ.

මානව ප්‍රාග්ධනය

ශ්‍රමිකයන් වෘත්තියක් තුළ වඩාත් ඵලදායී වීම ට උදවුවන්නා වූ අධ්‍යාපනය, පුහුණුව, පර්යේෂණ, අත්දැකීම් හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යන මේවායින් සැදුම් ලත් ශ්‍රමයේ නිපුණතාව මානව ප්‍රාග්ධනය ලෙස හැඳින්වේ.

මානව ප්‍රාග්ධනය මගින් ශ්‍රමිකයාගේ ඵලදායීතාව වැඩි කර ගත හැකි අතර, නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක බව ද ඉහළ නංවා ගත හැකිය.

වැඩි දියුණු කළ ශ්‍රමය වූ මානව ප්‍රාග්ධනයට නිදසුන් වන්නේ සැලසුම් ශිල්පීහු, විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරු, පුහුණු ගුරුවරු සහ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් ය.

රටක ප්‍රාග්ධනය බිහිවන්නේ ආයෝජනය තුළිනි. ආයෝජන බිහිවන්නේ ඉතිරි කිරීම් මගිනි. එම නිසා ප්‍රාග්ධනය, ආයෝජනය හා ඉතුරුම් අතර එකිනෙකට බැඳී පවතින සම්බන්ධතාවයක් පවතී.

ඉතුරුම්

ආර්ථිකයක ඉතුරුම් දේශීය හා විදේශීය ස්වරූපයෙන් පවතින අතර දේශීය ඉතුරුම්, කුටුම්භ ඉතුරුම්, ව්‍යාපාරික ඉතුරුම් සහ රාජ්‍ය ඉතුරුම් ලෙස වර්ග කළ හැකි ය.

කුටුම්භ ඉතුරුම්

කුටුම්භ ආදායමෙන් ඵදිනෙදා පරිභෝජනයට නොගන්නා කොටසක කුටුම්භ ඉතුරුම් වේ.

ව්‍යාපාරික ඉතුරුම්

ව්‍යාපාරික ලාභයෙන් කොටසක් නොබෙදූ ලාභ ලෙස ව්‍යාපාරය තුළ රඳවා ගනී. එය ව්‍යාපාරික ඉතුරුම් වේ. ඒවා අනාගත ආයෝජනය සඳහා යොදා ගනී.

රාජ්‍ය ඉතුරුම්

මුළු රාජ්‍ය ආදායමෙන් පුනරාවර්තන වියදම් ඉවත් කළ විට ලැබෙන ශේෂය රාජ්‍ය ඉතුරුම් වශයෙන් හඳුන්වයි.

ස්වාභාවික ප්‍රාග්ධනය

ආර්ථිකයක පවත්නා ස්වාභාවික සම්පත් ස්වාභාවික ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් හඳුන්වයි.

නිදසුන්

භූමිය, ගංගා, ඇළ දොළ, ඛනිජ වැනි සම්පත්

ස්වාභාවික ප්‍රාග්ධනය සුලබ වීම ආර්ථික වෘද්ධියට වැදගත් වේ.

සමාජ ප්‍රාග්ධනය

සමාජ අන්තර් සම්බන්ධතා ගුණාත්මක ව හා ප්‍රමාණාත්මක ව වර්ධනය කෙරෙන ආයතන, ප්‍රතිමාන, සාරධර්ම, සමිති සාමාජිකත්වයන් හා සම්බන්ධතා ජාලයන් සමාජ ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් හැඳින් වේ.

මුදල් ප්‍රාග්ධනය යටතට නොගැනීමට හේතුව

ප්‍රාග්ධනය යනු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට ආධාරක ලෙස යොදා ගන්නා මූර්ත වත්කම් ය.

මුදල් යොදා ගෙන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය මූර්ත වත්කම් අත්පත් කරගත හැකි වුවද මුදල් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී මූර්ත වත්කමක් වශයෙන් යොදා ගත නොහැකිය. මෙම නිසා ආර්ථික විද්‍යාවේ දී මුදල් ප්‍රාග්ධනය යටතට නොගනී.

ව්‍යවසායකත්වය

කිසියම් ආර්ථිකයක් තුළ විසිරී පවතින නිෂ්පාදන සාධක ඒකරාශී කරමින් නිෂ්පාදන කටයුතු සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයවීම සහ අවදානම් දරමින් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීම ව්‍යවසායකත්වය යි.

නිෂ්පාදන සාධක අතරින් වඩා වැදගත් තැනක් ව්‍යවසායකත්වයට හිමි වේ.

ව්‍යවසායකත්වය තුළින් නවෝත්පාදන සිදු වන නිසා ප්‍රාග්ධනය වර්ධනයට එය ප්‍රබල ලෙස බලපායි.

ව්‍යවසායකයකු ඉටු කරන කාර්යභාරය

නිෂ්පාදන සම්පත් සංචල කරවමින් කිසියම්
භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නිපදවීමට ප්‍රතිපත්තිමය
තීරණ ගැනීම

නිෂ්පාදන කටයුතු සංවිධානය කිරීම

නව්‍යතාවන් හඳුන්වා දීම

අවදානම් දැරීම

ව්‍යවසායකත්වයේ ලක්ෂණ

මානව සාධකයක් වීම

ආරම්භක ශක්තිය

අභියෝගවලට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව

නායකත්ව ගුණාංග

අනාගත දැක්ම

ආත්ම විශ්වාසය

ව්‍යවසායකයා හා කළමනාකරුවා අතර සම්බන්ධය

ව්‍යවසායකයා ගන්නා තීරණ ක්‍රියාවට නංවන්නේ කළමනාකරු ය.

ව්‍යවසායකයාට ලැබෙන ප්‍රතිලාභය වන්නේ ලාභය වුවත්, කළමනාකරුගේ ඉපැයුම වන්නේ වැටුප යි.

ව්‍යවසායකයා රක්ෂණය කළ නොහැකි අවදානමකට මුහුණදෙන නමුදු කළමනාකරුවා එවැනි අවදානමකට මුහුණ නොදෙයි.

විවිධ රටවල් හා ඒ ඒ රටවල භාවිතා වන සම්පත්

නවසීලන්තය හා ඔස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල භූමිය නමැති නිෂ්පාදන සාධකය බහුල ව දක්නට ලැබේ. මෙම රටවල් නිෂ්පාදනයට වැඩි වශයෙන් භූමිය යන නිෂ්පාදන සාධකය දායක කර ගනියි.

ලොව වැඩිම ජනගහනයක් සිටින චීනය, ඉන්දියාව වැනි රටවල් ශ්‍රමය නමැති නිෂ්පාදන සාධකය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට බහුලව යොදාගනියි.

ජපානය හා ඇමරිකාව වැනි රටවල් වැඩි වශයෙන් ප්‍රාග්ධනය නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා යොදා ගනියි.

භූමිය, ශ්‍රමය සහ ප්‍රාග්ධනය යන නිෂ්පාදන සාධක අවම මට්ටමක පැවතුණ ද ව්‍යවසායකත්වය යන නිෂ්පාදන සාධකය මත දියුණු වූ රටක් ලෙස සිංගප්පූරුව දැක්විය හැකිවේ.

එලදායිතාව යනු

යෙදවුම් ඒකකයකින් ලබා ගන්නා සාමාන්‍ය නිමැවුම එලදායිතාව ලෙස හැඳින්වේ.

සාධක එලදායිතාවය ගණනය කරන ආකාරය

$$\text{සාධක එලදායිතාව} = \frac{\text{නිමැවුම් ප්‍රමාණය}}{\text{යෙදවුම් ප්‍රමාණය}}$$

එලදායිතාව තීරණය කරන සාධක

තාක්ෂණය

මානව ප්‍රාග්ධනය

කළමනාකරණය

ශ්‍රම විභජනය සහ විශේෂීකරණය

2021

2022

2023

උසස් පෙළ

ගිණුම්කරණය

ආර්ථික විද්‍යාව

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

2021

2022

සාමාන්‍ය පෙළ

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

තනි හෝ කණ්ඩායම් පන්ති

(English & Sinhala Medium)

0763655550

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura